10 taisyklių vaikui, kuris lieka vienas namuose

1. Lauko durys visuomet turi būti užrakintos.
2. Niekam neatsiliepk, jei kas kalbina už durų.
3. Mobilaus telefono baterija turi būti įkrauta bent 50 proc.
4. Niekada nesigirk socialiniuose tinkluose, kad esi vienas namuose.
5. Visuomet turi atsiliepti, kai skambina mama ar tėtis.
6. Kas valandą susiskambink su vienu iš tėvų.
7. Nesinaudok virykle būdamas vienas.
8. Neik į lauką, kol esi vienas.
9. Nesikviesk svečių būdamas vienas namuose.

Jei atsitiko nelaimė, skambink

pagalbos numeriu 112.

Šaltiniai:

1. Saugus elgesys. Metodinės rekomendacijos ikimokyklinio ugdymo auklėtojams ir priešmokyklinio ugdymo pedagogams. Vilnius, 2008.
2. https://www.tavovaikas.lt/lt/mityba-ir-sveikata/g-56789-kokie-dazniausi-pavojai-slypi-vaikui-namuose-saugumo-abecele
3. https://ytevai.lt/titulinis/17-lavinamojo-rinkinio-prenumerata-nr-5.html?fbclid=IwAR1VRVVuFjeoRnCTyKtEfSg4GKKskXdHWv1GQk0SkktXBP2Kykz603S3drk
4. Youtobe.com (Ugnegesių gelbėtojų mokomieji filmukai vaikams).

ŠIAULIŲ R. ŠVIETIMO PAGALBOS TARNYBA

Aš saugus namuose

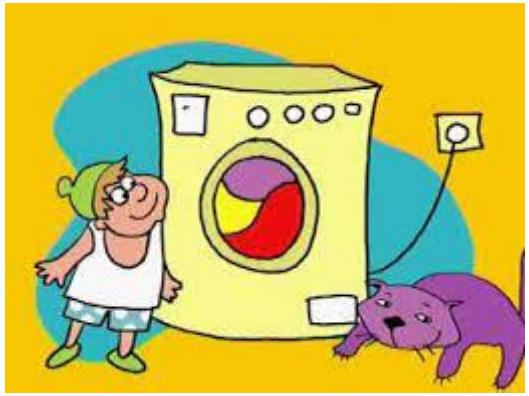

***Parengė*:**
Šiaulių r. švietimo pagalbos tarnybos
socialinė pedagogė **Jolanta Petraitė**
El. p. adresas: socpedagogejolanta@gmail.com
Darbo tel. Nr. 8600 27031

Nuo mažų dienų vaikai turėtų būti supažindinami pagrindinėmis saugaus elgesio taisyklėmis ir būdais, skatinami ir pratinami laikytis saugaus elgesio taisyklių. Jau darželinukams turi būti ugdomas gebėjimas numatyti ir atpažinti pavojingas situacijas (kelyje, namuose, darželyje ir kitur). Vaikas turi būti mokomas pastebėti ir vertinti pavojaus šaltinius, ugdoma jo atsakomybė už savo ir kitų saugumą.

Vaikai turėtų žinoti ir suprasti:

- kokios ir kodėl gali atsitikti nelaimės kieme, namuose ir kitose patalpose;
- kodėl negalima žaisti su buitiniais prietaisais;
- kaip galima išvengti nelaimių buityje, ir kaip elgtis joms atsitikus;
- kaip elgtis su nepažįstamais žmonėmis gatvėje, internete ir svetimam žmogui apsilankius namuose, kai vaikai būna vieni;
- žinoti apie pavojus ir nelaimes prie vandens telkinių bei gebėti saugiai elgtis;
- žinoti, kokie yra ekstremalūs gamtos reiškiniai (vėtra, smarkus vėjas, liūtis, uraganas, pūga, kaitra) ir kaip apsisaugoti jų metu;
- kaip teisingai reaguoti susidūrus su laukiniais ar naminiais bešeimininkiais gyvūnais ir kt.

Vaikai turėtų gebėti atsargiai elgtis su pavojingais daiktais ir prietaisais, pastebėti ir įvertinti pavojingas situacijas, pastebėti netinkamą kitų žmonių elgesį, gebėti orientuotis sudėtingose situacijose. Svarbu prie tų pačių klausimų grįžti ir vėliau, vyresniajame amžiuje.

Ugdant vaikų savisaugos gebėjimus, svarbu **paisyti vaiko raidos dėsnių**. Nors vaikas ir žinos, kaip jis privalo elgtis tam tikru atveju, akimirksniu gali tai pamiršti ir pasielgti visiškai priešingai. Kitaip, nei tikimės, vaikas gali pasielgti dėl objektyvių vaiko ir suaugusiojo fizinių ir psichologinių skirtumų. Antai gatvėje gali susidaryti nenumatytos situacijos, nes vaiko regėjimo laukas yra žymiai siauresnis, todėl jam sunkiau apžvelgti ir įvertinti sudėtingą eismo situaciją; vaikui sunkiau nustatyti, iš kurios pusės sklinda garsas; vaikui sunkiau nei suaugusiajam suvokti, kokiu atstumu nuo jo yra ir kokiu greičiu juda kiti eismo dalyviai; dėl mažo ūgio vaikui sunkiau apžvelgti eismo situaciją; vaikams sunku suprasti kelių eismo sąvokas ir ženklų reikšmes, jiems taip pat sunku suvokti konkrečių saugios elgsenos veiksmų, poelgių svarbą.

Žinodami, kokios nelaimes gali įvykti, **sukurkite savo darželio ar šeimos veiksmų planą nelaimės atvejui.** Planas padės sumažinti baimę ir paniką – neatskiriamus nelaimių palydovus. Šeimoje pasikalbėkite apie tai, kas gali atsitikti, kokios būtų nelaimės pasekmės ir **ką konkrečiai reikėtų daryti**, jeigu, pavyzdžiui, kiltų gaisras, stipri audra ar potvynis. Planuokite veikti kaip komanda, bet atminkite, kad kiekvienas komandos narys turi žinoti savo funkcijas ir ką privalo daryti tuomet, jeigu kai kurių darbuotojų ar šeimos narių įvykus nelaimei nebus namuose. **Vaikai turėtų žinoti, kaip, būdami vieni, pirmiausiai galėtų prisišaukti pagalbos, į kuriuos žmones galėtų pirmiausiai kreiptis.**

Labai svarbu namuose užtikrinti vaikui saugią aplinką. Tėvai privalo pasirūpinti, kad toksiškos, apsinuodijimą galinčios sukelti medžiagos (skalbimo ir namų priežiūrai skirtos medžiagos, dažai, tirpikliai, įvairios aerozolinės medžiagos, vaistai ir pan.) būtų vaikams sunkiai pasiekiamose vietose.

Elektros instaliacija turi būti tvarkinga, elektros lizdai – kiek įmanoma, mažiau pasiekiamose vaikams vietose. 4 - 5 metų vaikas turėtų būti supažindintas, **kaip saugiai įjungiami/išjungiami elektros prietaisai, ką vaikas gali ir ko negali daryti tokiam prietaisui užsidegus**.

Kiekvienuose namuose, kaip prevencinė priemonė gaisro atveju, turėtų būti dūmų detektorius.

Ugdant vaikus, labai svarbus asmeninis tėvų, pedagogų pavyzdys, tinkama elgsena. Svarbu, kad suaugęs žmogus gebėtų paaiškinti vaikams, kodėl ir kaip reikia būti saugiems ir išvengti pavojų, nes ne visuomet šalia bus suaugusieji. Būtina vaikams įdiegti nuostatą ir patiems rūpintis savo saugumu, skiepyti supratimą, kad privalu taisykles, susitarimus ne tik žinoti, bet ir jų paisyti.

Konsultuotis vaikų savisaugos ugdymo ir kitais klausimais galite su Šiaulių r. švietimo pagalbos **socialine pedagoge Jolanta Petraite**

tel. Nr. 8600 27031,

e.paštas: socpedagogejolanta@gmail.com